

PROBĂ SCRISĂ LA LIMBA ȘI LITERATURA CROATĂ
Proba C

SESIUNEA AUGUST- SEPTEMBRIE 2006

VARIANTA 4

Toate subiectele sunt obligatorii. Se acordă 10 puncte din oficiu.

Timpul efectiv de lucru este de 3 ore

Pismeni rad iz hrvatskog jezika i književnosti. Realni smjer

- Sva pitanja su obavezna. Uèenicima se unaprijed dodjeljuje 10 poena.
- Vrijeme izrade – 3 sata.

I. Pažljivo proèitajte slijedeæi ulomak:

"- Pomozi Bog, kado!

- Bog ti pomogao, kmete! A odakle si ti, kmete?

- Ja sam, kado, s onaoga svijeta.

- Je li, bogati a nijesi li vidio tamo moga Muju koji je umro prije nekoliko mjeseci?

- O, kako ga ne bih vidio! On je moj prvi komšija.

- Pa kako je, bogati, kako živi?

- Hvala Bogu, zdravo je, ali se, bogme, dosta muèi bez ašluka: nema za što da kupi duvana, niti ima èim da plati kavu u društvu.

- A oæes li ti opet natrag? Ne bi li mu mogao ponijeti da mu pošaljem malo ašluka?

- Bih, zašto ne bih, ja idem sad upravo tamo. Onda Turkinja otrèi tamo ðe joj se muž bio skinuo od vruæine, te uzme kesu s novcima i štogod bude novaca u njoj da Eri da ponese Muji. Ero dokopa novce, metne u njedra pa bježi uz potok.

Tek što Ero zamakne uz potok, al eto ti Turèina gdje vodi konja da napoji, a Turkinja te pred njega:

- Da vidiš, moj èovjeèe! Tuda sad proðe jedan kmet s onoga svijeta pa kaže za našeg Muju da se muèi bez ašluka: nema za što da kupi duvana, niti ima èim da plati kavu u društvu, te sam mu ja dala ono novaca što je bilo u tvojoj kesi da mu ponese. A Turèin:

- Pa kud ode? Kud ode?

A kad mu žena kaže da je otišao uz potok, onda on brže-bolje skoèi na konja pa poæeraj uz potok.

Kad se obazre Ero i vidi Turèina ðe trèi za njim, a onda bježi! Kad doðe pod brdom u jednu vodenicu, a on utrèi unutra pa povièe vodeniearu:

"- Bježi jedna ti majka ! Evo Turèina da te posijeæe. Veæ daj meni tvoju kapu, a na tebi moju pa bježi uz brdo tuda oko vodenice."

("Ero s onoga svijeta"-narodna pripovijetka)

Analizirajte gornji ulomak imajuæi u vidu slijedeæa upustva:

1. Imenujte liènosti o kojima je rijeè u gornjem ulomku;
 2. O èemu govori ulomak? Odredite njegovu temu;
 3. Što je u ulomku: a) neoèikivano, b) naivno, c) šaljivo?
 4. Po èemu je zanimljiv i šaljiv razgovor/dijalog između likova? Što iz njega možemo zaključiti o likovima?
 5. Zašto se narodni pripovijedaè služi rijeèima iz turskoga jezika? Kako se nazivaju takve rijeçi?
- 20 poena

II. Zoveš se Ivana/Ivan Mihalie iz Zagreba, Trg Kralja Tomislava, broj 9.

uèenica/uèenik si Osnovne škole Ivana Gorana Kovaèiea u Zagrebu. Napiši na zasebnom papiru potvrdu pomoæu koje æeš dokazati da si uèenica/uèenik te škole.

- pravilna uporaba poèetnih i završnih formulacija;

- logično, kurzivno izražavanje;
- koristite direktni, protokolarni stil;
- pravilna uporaba gramatičkih struktura;

10 poena

III. Pažljivo pročitajte i riješite sljedeće zadatke:

1. Prema modelu korektor : korektira napišite glagole (u prezentu) koji odgovaraju sljedećim zanimanjima:
redactor....., programer.....
student....., režiser.....
2. Zaokružite slovo ispred pravilno napisane rečenice:
a. Mladu mu duša zaokupljaju druge misli i drugi snovi negoli red i mar za školske knjige.
b. Mladu mu dušu zaokupljaju druge misli i drugi snovi nego li red i mar za školske knjige.
3. Prema modelu ruka: ručica napišite umanjenice sljedećih imenica:
duša.....,
klupa.....,
oči.....,
djevojka.....
4. Zaokružite slovo ispred primjera u kome pridjev "zlatan" ima pravo značenje.
a. Ta je žena zlatne duše
b. Kupila sam zlatnu narukvicu.
5. Napišite ispravno rečenicu ne mjenjajući redosljed riječi: Kad nastanu teški dani; pas i mačka spavat će na istom uzglavlju.

20 poena

IV. Izvršite književnu interpretaciju pjesme "Voćka poslije kiše", D. Cesarića.

Prikaz treba da udovolji sljedećim zahtjevima:

- 1) Iskazuje li pjesnik svoje ushićenje ljepotom prirode ili tugu zbog prolaznosti ljepote?
- 2) Koliko traje ljepota u ovoj pjesmi? Koje osjećaje posebice ističe pjesnik?
- 3) Jesu li različita raspoloženja u prvoj i drugoj strofi? Zašto ?
- 4) Odnosi li se završna poruka na prolaznost u prirodi ?
- 5) Imaju li Cesarićevi stihovi i preneseno značenje?

Obrazložite odgovor.

40 poena